

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
TOPLUMSAL DUYARLILIK PROJELERİ
UYGULAMA ve ARAŞTIRMA MERKEZİ

**İBRAHİM HAKKI FEN LİSESİ ÖĞRENCİLERİNDE DEVLETİN TEMEL
ORGANLARI KONUSUNDA FARKINDALIK OLUŞTURULMASI**

PROJE KODU: 6283BB31A5118

SONUÇ RAPORU

PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ

Arş. Gör. Ramazan DEMİR

HUKUK FAKÜLTESİ

MAYIS-2022

ERZURUM

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	2
ÖNSÖZ	3
ÖZET	4
MATERYAL ve YÖNTEM	5
PROJE UYGULAMASINA AİT GÖRSELLER	6
SONUÇ	17

ÖNSÖZ

Bireylerin sahip oldukları temel hak ve hürriyetlerin de düzenlenmiş olduğu anayasalar bir devletin kanunları yapan yasama organı, bu kanunları uygulayan yürütme organı ve hukuki uyuşmazlıkları çözen yargı organı gibi temel organlarını düzenleyen hukuksal metinlerdir. Dolayısıyla bir devletin anayasası incelendiğinde o devletin temel organlarının neler olduğu, bu organların oluşumu, görev ve yetkileri anlaşılacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti açısından da yürürlükte olan anayasa 2709 sayılı 1982 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'dır. Anayasa'nın "*Cumhuriyet'in Temel Organları*" başlıklı üçüncü kısmında Türk Milleti adına yasama yetkisini kullanan (Ay m. 7) Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM), yürütme yetkisi ve görevini, Anayasaya ve kanunlara uygun olarak kullanan ve yerine getiren (Ay m. 8) Cumhurbaşkanı ve çeşitli idareler ile idari birimler, Türk Milleti adına yargı yetkisini kullanan bağımsız ve tarafsız mahkemeler (Ay m. 9) ve Anayasa Mahkemesi (AYM), Yargıtay, Danıştay gibi yüksek mahkemeler düzenlenmiştir.

Bireylerin bu organların işleyişini, görev ve yetkilerini bilmesi hem devlet yönetimi konusunda daha bilinçli olmasını hem de yapacağı işlemleri daha bilinçli bir şekilde yapmasına yardımcı olacaktır.

ÖZET

“İbrahim Hakkı Fen Lisesi Öğrencilerinde Devletin Temel Organları Konusunda Farkındalık Oluşturulması” adlı toplumsal duyarlılık projesi kapsamında Erzurum ili Palandöken ilçesi İbrahim Hakkı Fen Lisesi’ndeki öğrencilere bir sunum yapılmıştır. Bu sunumda konu ile ilgili temel bilgiler görsellerle desteklenerek verilmiştir.

Projenin lisede yapılmış olması, öğrencilerin de devlet yönetimi konusunda bilgi sahibi olması amacı ile yakından ilgilidir. Devletin temel organları isimli başka bir proje, Atatürk Anadolu Lisesi’nde de yapılmış ve hem öğrenciler hem de okul idaresi ilgi göstermiştir. Bu yüzden projenin İbrahim Hakkı Fen Lisesi’nde de yapılmasının devletin temel organları konusunda bu okuldaki öğrencilere de farkındalık kazandırılması açısından yararlı olacağı tarafımızca düşünülmüştür.

Bu proje Atatürk Üniversitesi Toplumsal Duyarlılık Projeleri tarafından desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Anayasa, Yasama, Yürütme, İdare, Yargı, Yüksek Mahkemeler.

MATERYAL ve YÖNTEM

Araştırmanın Türü:

Toplumsal Duyarlılık Projesi

Araştırmanın Yeri ve Tarihi:

İbrahim Hakkı Fen Lisesi Palandöken/ERZURUM – 31/05/2022.

Projenin Uygulanışı:

Yapılacak olan sunumda kullanılmak üzere proje bittikten sonra Atatürk Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nin kütüphanesine teslim edilmek üzere aşağıda isimleri ifade edilmiş olan kitaplar internet üzerinden temin edilmiştir:

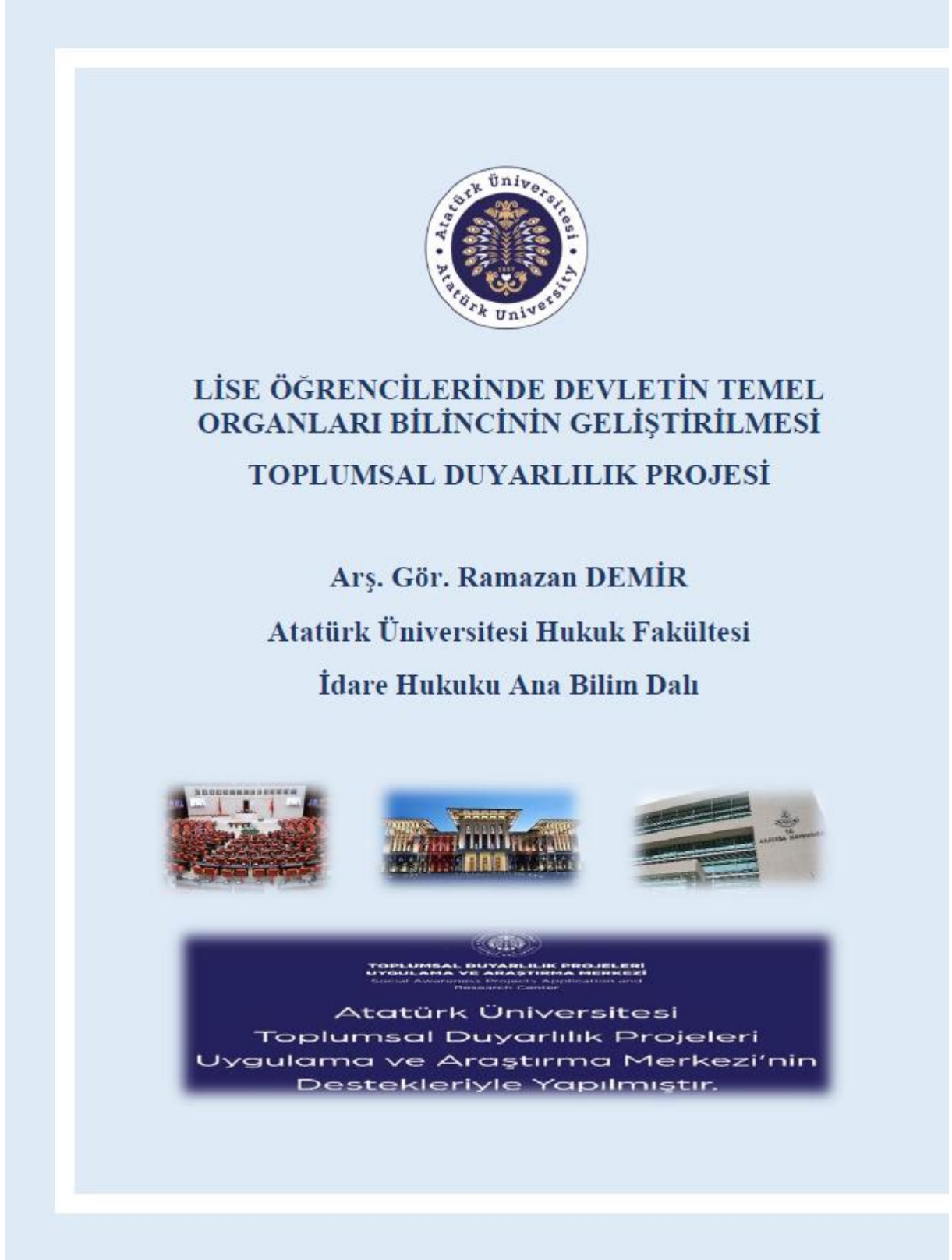
- 1- Kemal Gözler – Türk Anayasa Hukuku
- 2- Kemal Gözler – İdare Hukuku (2 Cilt)

Daha sonra İbrahim Hakkı Fen Lisesi Müdürlüğü ile yapılan görüşme neticesinde tarih belirlenmiştir. Okul idaresinin uygun görmüş olduğu sınıflarda öğrencilere konu ile ilgili sunum yapılmıştır. Sunum sonunda ise katılımcıların konu ile ilgili soruları cevaplandırılmıştır.

Sunumdan önce öğrencilere konuyu takip edebilecekleri ve projenin Atatürk Üniversitesi Toplumsal Duyarlılık Projeleri Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından desteklendiği ibaresi de bulunan broşürler dağıtılmıştır.

PROJE UYGULAMASINA AİT GÖRSELLER

Resim 1: Broşür kapak sayfası

YASAMA ORGANI

- ✚ 1982 Anayasası'nın 7. maddesine göre yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindedir. Bu yetki devredilemez.
- ✚ Türkiye Büyük Millet Meclisi genel oyla seçilen altı yüz milletvekilinden oluşur.
- ✚ On sekiz yaşını dolduran her Türk milletvekili seçilebilir.
- ✚ Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri, kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak; bütçe ve kesin hesap kanun tekliflerini görüşmek ve kabul etmek; para basılmasına ve savaş ilânına karar vermek; milletlerarası andlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun kararı ile genel ve özel af ilânına karar vermek ve Anayasanın diğer maddelerinde öngörülen yetkileri kullanmak ve görevleri yerine getirmektir.

YÜRÜTME ORGANI

- ✚ 1982 Anayasası'nın 8. maddesine göre yürütme yetkisi ve görevi, Cumhurbaşkanı tarafından,

Anayasaya ve kanunlara uygun olarak kullanılır ve yerine getirilir.

- ✚ Cumhurbaşkanı, kırk yaşını doldurmuş, yükseköğrenim yapmış, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip Türk vatandaşları arasından, doğrudan halk tarafından seçilir.
- ✚ Cumhurbaşkanının görev süresi beş yıldır. Bir kimse en fazla iki defa Cumhurbaşkanı seçilebilir.
- ✚ Cumhurbaşkanı Devletin başıdır. Yürütme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir.
- ✚ Cumhurbaşkanı, Devlet başkanı sıfatıyla Türkiye Cumhuriyeti'ni ve Türk Milletinin birliğini temsil eder; Anayasanın uygulanmasını, Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını temin eder.
- ✚ Cumhurbaşkanı yardımcılarını ile bakanları atar ve görevlerine son verir.
- ✚ Üst kademe kamu yöneticilerini atar, görevlerine son verir.

YARGI ORGANI

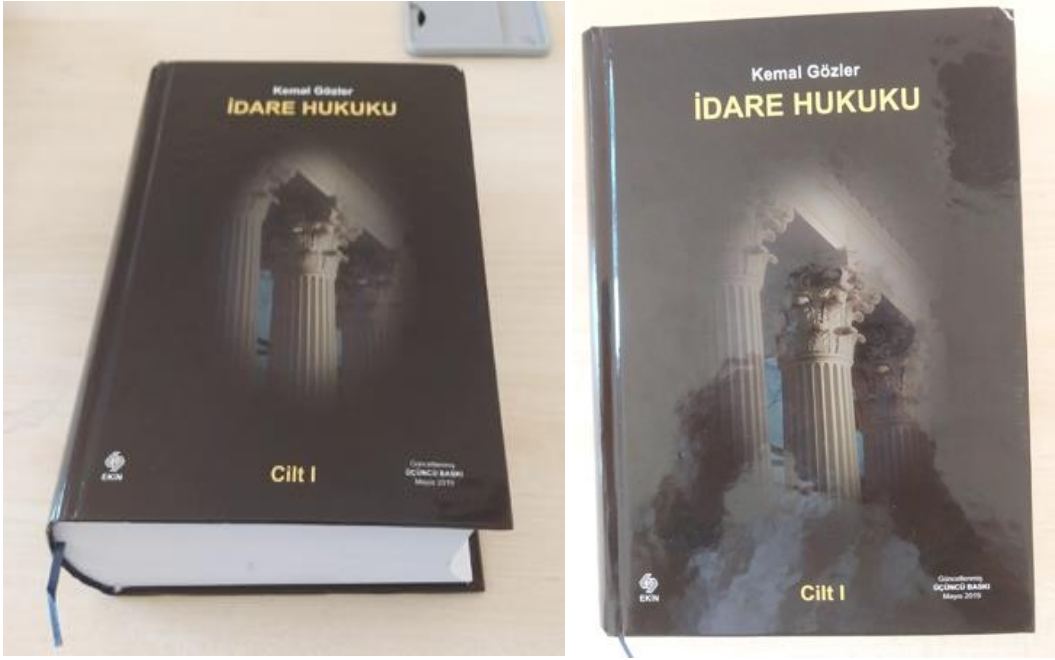
- ✚ 1982 Anayasası'nın 9. maddesine göre yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır.

- ✚ **Hakimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanı kanaatlerine göre hüküm verirler.**
- ✚
- ✚ **Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez, tavsiye ve telkinde bulunamaz.**
- ✚ **Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.**
- ✚ **Hakimler ve savcılar azlolunamaz, kendileri istemedikçe Anayasada gösterilen yaştan önce emekliye ayrılamaz; bir mahkemenin veya kadronun kaldırılması sebebiyle de olsa, aylık, ödenek ve diğer özlük haklarından yoksun kılınmaz.**

Yüksek Mahkemeler

- **Anayasa Mahkemesi**
- **Yargıtay**
- **Danıştay**
- **Uyuşmazlık Mahkemesi**

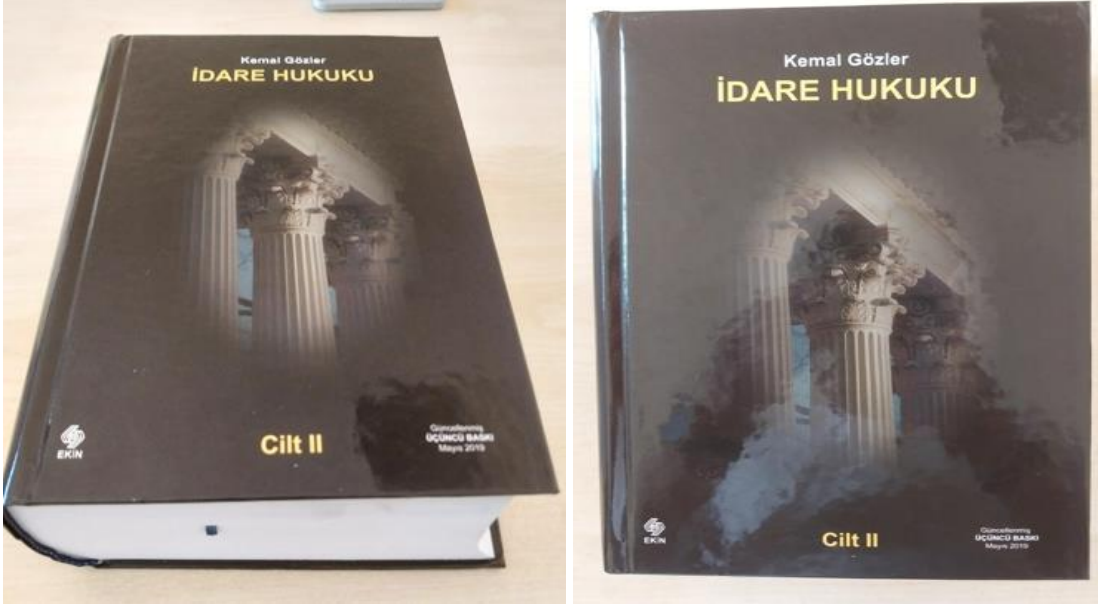
Resim 6

Resim 7

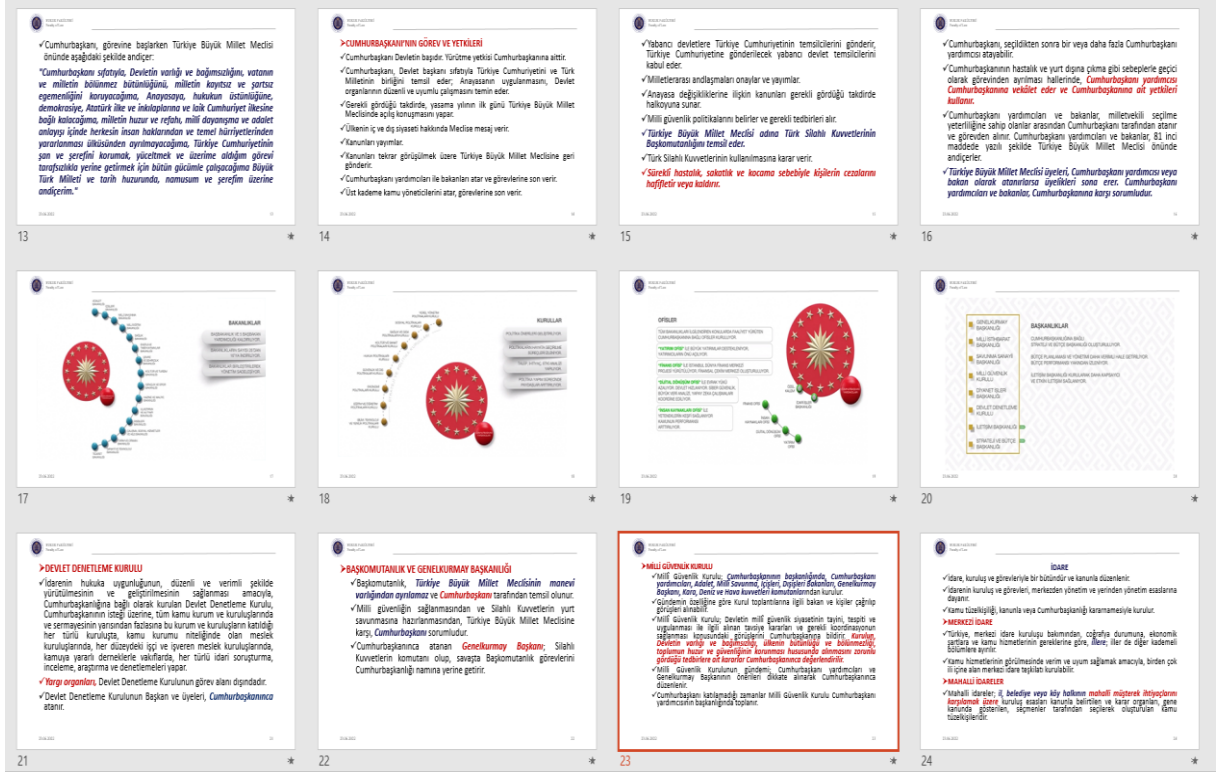
Resim 8

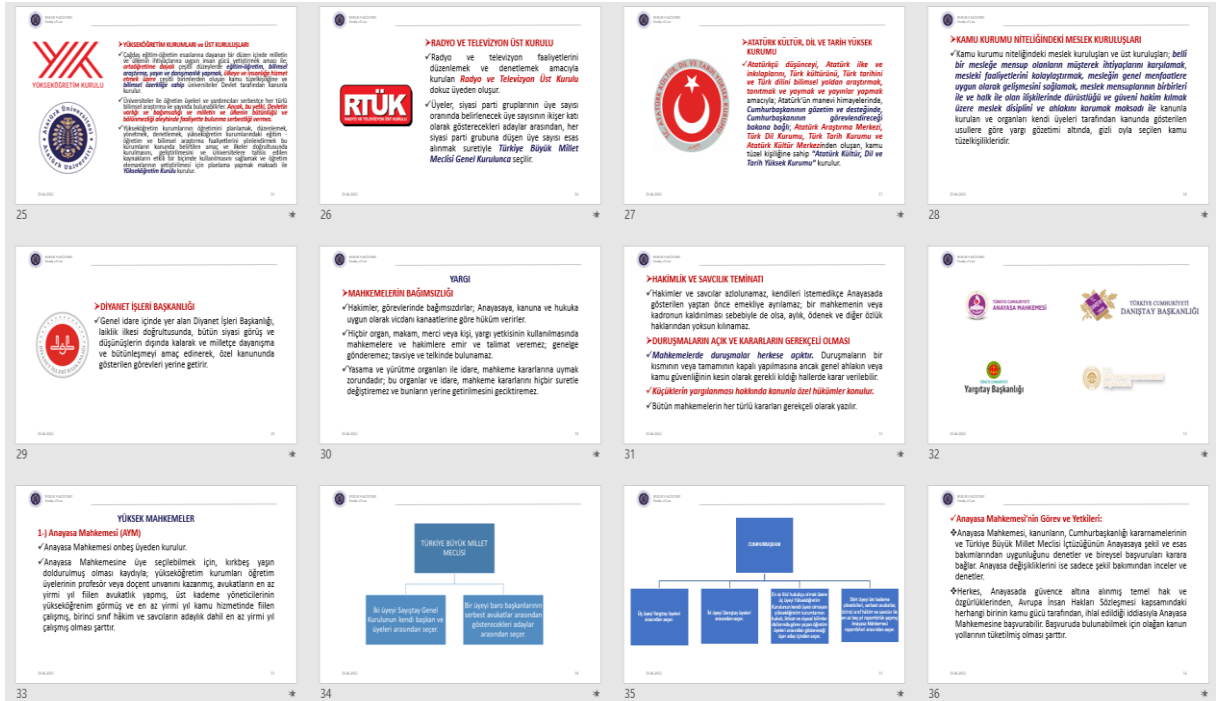
Resim 9 Projede kullanılan sunumlar

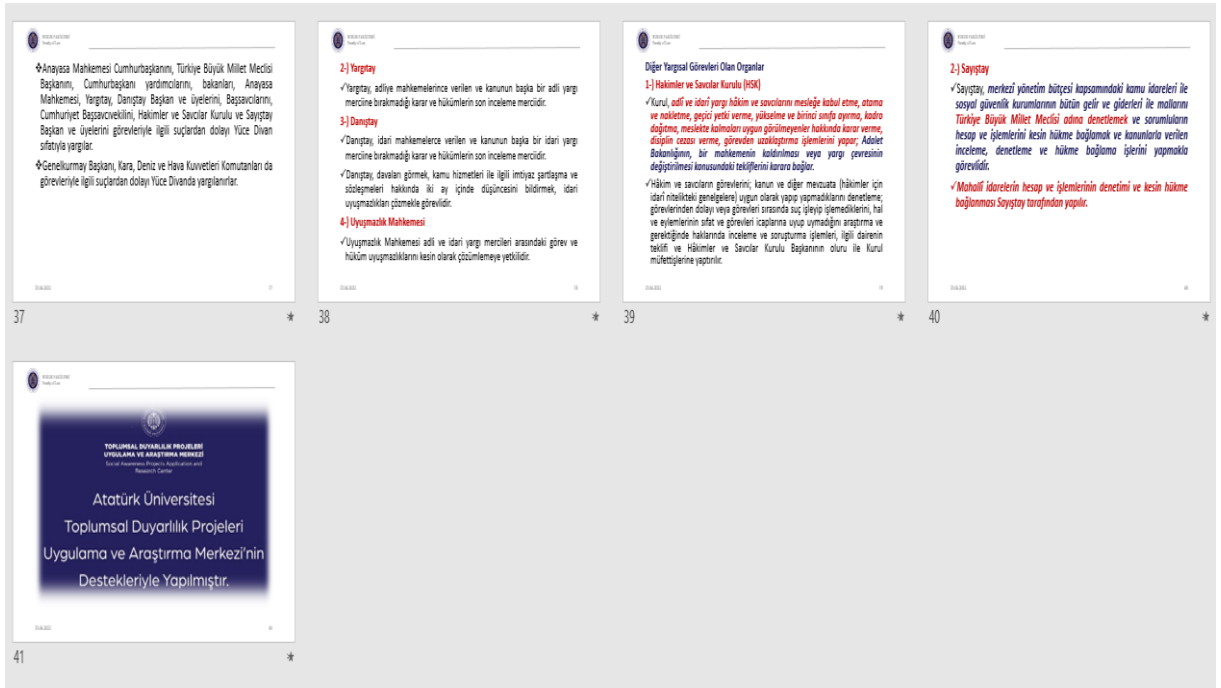
Resim 10 Projede kullanılan sunumlar

Resim 11 Projede kullanılan sunumlar

Resim 12 Projede kullanılan sunumlar

Resim 10

Resim 11

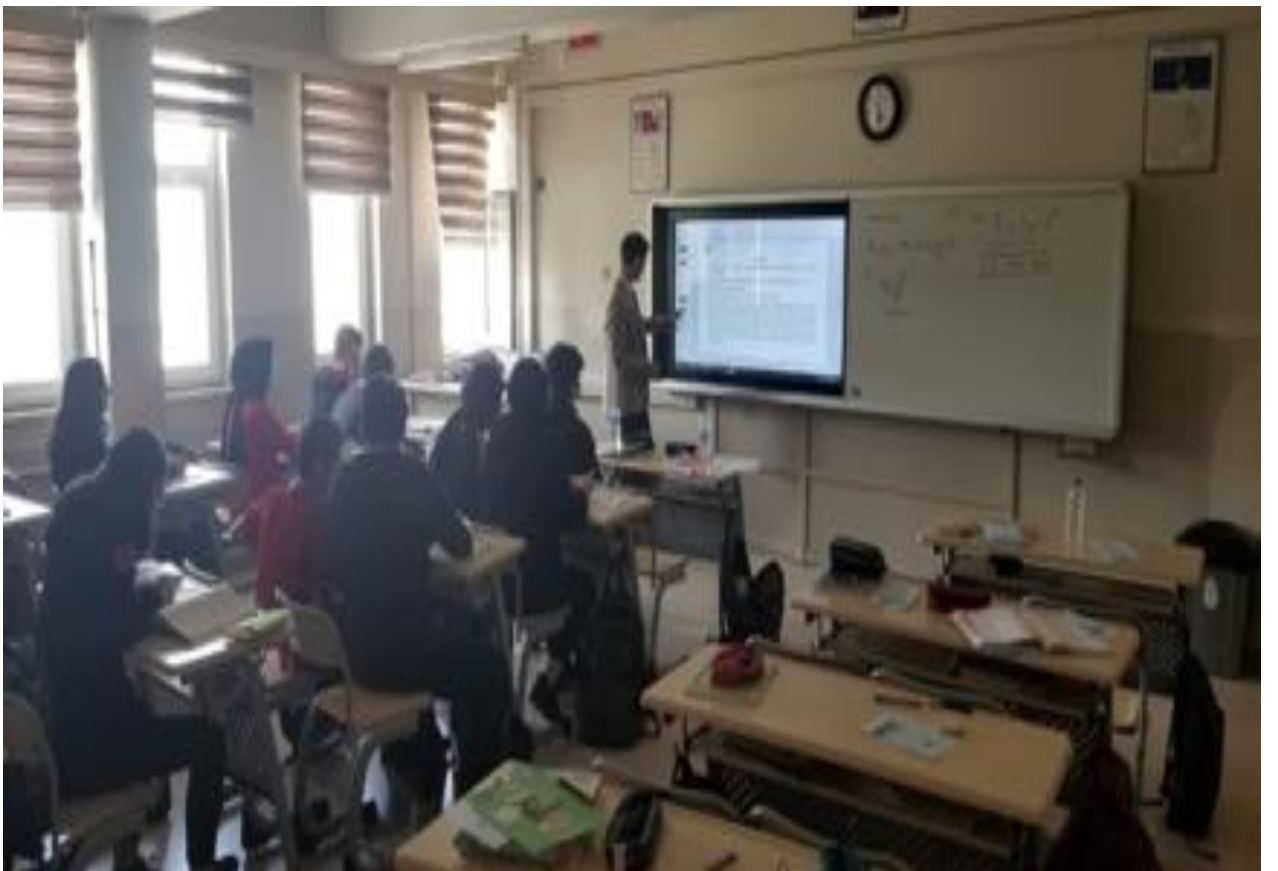
Resim 12

Resim 13

Resim 14

Resim 15

Resim 16

SONUÇ

“İbrahim Hakkı Fen Lisesi Öğrencilerinde Devletin Temel Organları Konusunda Farkındalık Oluşturulması” adlı toplumsal duyarlılık projesi sonucunda Erzurum ili Palandöken ilçesinde bulunan İbrahim Hakkı Fen Lisesi öğrencileri Türkiye Cumhuriyeti Anayasası bakımından Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin yasama organı olan Türkiye Büyük Millet Meclisi, yürütme organı olan Cumhurbaşkanı ve diğer merkezi idare teşkilatı ile diğer idareler ve idari birimler, yargı organı olan mahkemeler ve yüksek mahkemelerinin oluşumu, görev ve yetkileri konularında farkındalık kazanmışlardır. Ayrıca öğrencilere bu organların görev ve yetkileri ifade edilirken günlük hayattan örnekler verildiği için öğrencilerin daha somut ve akılda kalıcı bilgiler edindikleri düşünülmektedir.

Sunum esnasında öğrencilerin dikkati ve sunum sonunda öğrencilerin sormuş olduğu sorular ve yapmış oldukları yorumlar dikkate alındığında proje konusunun öğrencilerin ilgisini çektiği tespit edilmiştir.

Bu projeye olan katkılarından dolayı Atatürk Üniversitesi Toplumsal Duyarlılık Projeleri Araştırma ve Uygulama Merkezi’ne teşekkür ederiz.